



Stockholm 2024-11-21

Diarienummer 4.3-10609/2023

Till Nationella vårdkompetensrådet

### **Angående remiss**

Förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Sveriges Tandhygienistförening (STHF) önskar härmed lämna ett yttrande gällande förslag till plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

STHF har uppmärksammat att vi inte är inkluderade i listan över remissinstanser men ser det som mycket viktigt att få möjligheten att lämna synpunkter på förslagen. STHF är en partipolitiskt obunden förening som organiserar landets tandhygienister, offentligt och privat anställda samt egna företagare. STHF har cirka 3500 medlemmar och är en del av SRAT, som är ett medlemsförbund i Saco.

STHF vill framföra besvikelse över att det tandhygienistprofessionen inte var mer representerad i rapporten. Tandhygienistyrket är ett av två legitimationsyrken inom tandvården. Tandhygienister möter större delen av befolkningen regelbundet och arbetar både hälsofrämjande och förebyggande med munhälsa samt behandlar kariessjukdom och tandlossningssjukdomar hos både barn, ungdomar och vuxna.

Att arbeta som legitimerad tandhygienist innebär att stödja och stimulera människor i alla åldrar och i alla typer av livssituationer till en god munhälsa. Samarbete med andra personalgrupper inom tandvården är centralt, men även personalgrupper inom hälso- och sjukvård, äldrevård

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### **Postadress**

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### **Besöksadress**

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

### **Organisationsnummer**

802008-9812

### **Telefon**

08-442 44 60

### **E-post**

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### **Hemsida**

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### **Bankgiro**

5845-1477

och omsorg och i primärvården. Idag är det välkänt att sjukdom i munnen kan vara orsak till eller en följd av sjukdomar i övriga kroppen.

Idag saknas det tandhygienister i nästan hela Sverige. Den kompetensbrist vi ser inom tandvården har inte bara negativa effekter på den orala hälsan och därmed den allmänna hälsan. Det måste även vara attraktivt att utbilda sig och att arbeta inom tandvården, ett långt arbetsliv måste stimulera till ett livslångt lärande med utvecklingsmöjligheter. Kompetensutveckling, fortbildning och specialkompetenser är nödvändiga förutsättningar för att möta behoven av en god och effektiv tandvård för patienter, men även för att vare en attraktiv arbetsmiljö.

Hela 90 procent av tandvårdens arbetsgivare har brist på erfarna tandhygienister. Trots relativt högt söktryck utexamineras idag allt färre tandhygienister och fler lämnar yrket efter några år som verksam. Andelen tandhygienister som valde en arbetsplats utanför hälso-och sjukvården var 17 procent 2020 jämfört med 13 procent 2005.

Sveriges Tandhygienistförening (STHF) oroas över den stora bristen på tandhygienister. Vår profession är helt avgörande för att fler ska kunna bevara sina tänder och slippa sjukdom och ohälsa i munnen. STHF menar att kompetensförsörjningen är tydligt kopplad till hur framgångsrika vi kan bli i ambitionen att ge en kunskapsbaserad god och säker vård samt effektiva förebyggande insatser. Bristen som råder kräver satsningar.

Det som gjort svensk tandvård framgångsrikt är det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Tandhygienisten har i detta arbete en stor och viktig roll med sin kompetens, och ännu viktigare blir den för att möta framtidens utmaningar. För detta krävs det fler tandhygienister. För att göra tandvården och tandhygienistyrket attraktivt och hållbart krävs goda förutsättningar, tillgång till utvecklingsmöjligheter och karriärvägar.

STHF vill lyfta att även på tandhygienistutbildningarna råder det brist på forskarutbildade lärare (lektorer, docenter, professorer) samt adjunkter. STHF efterlyser en tydlig målformulering för att stärka forskning och kompetensutveckling på högskolor och universitet som bedriver tandvårdsutbildning. Att säkerställa lärarkompetensen på lärosätena är en förutsättning för en fortsatt högkvalitativ och evidensbaserad utveckling av tandvård och munhälsoarbete och för intresset att utbilda och fortbilda sig inom odontologi och oral hälsa.

STHF anser att för att lösa bristen på tandhygienister och att säkerställa kompetensförsörjningen inom tandvården behöver denna profession inkluderas i förslagen. STHF lämnat synpunkter till förslag som direkt berör

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

**Postadress**

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

**Besöksadress**

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

**Organisationsnummer**

802008-9812

**Telefon**

08-442 44 60

**E-post**

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

**Hemsida**

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

**Bankgiro**

5845-1477

tandvården i förslagen men även övriga insatser som STHF bedömer relevanta för tandhygienister och tandvården.

### **5. Del 3 – Förslag på insatser för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning**

5.2.3 Ett rimligt antal medarbetare ger bättre förutsättningar för ett gott ledarskap

*Förslag till insats: Regioner och kommuner bör besluta om ett normspann för antal medarbetare som den verksamhetsnära chefen har ansvar för.*

STHF ser positivt på förslaget och att tandvården också bör beaktas. Många chefer behöver bättre förutsättningar i sitt arbete framgick i SRAT-chefsrapport oktober 2023.

Rapporten byggd på en enkätundersökning med närmare 400 chefsmedlemmar på olika nivåer.

5.2.4 Stärk ledarskapet i hälso- och sjukvården genom ett nationellt ledarskapsprogram

*Förslag till insats: Regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram ett nationellt ledarskapsprogram för chefer inom hälso- och sjukvård och tandvård.*

STHF ser positivt på förslaget. Ett nationellt program kan bidra till både en samsyn i att leda viktiga frågor inom hälso- och sjukvård och tandvård och samtidigt ett helikopterperspektiv utifrån ett nationellt perspektiv. Det är värdefullt att ha samsyn i viktiga nationella frågor och strategier, men samtidigt viktigt att inte glömma den lokala kontexten och behovet.

5.2.5 Skärpta krav på vårdgivarens ledningssystem för att tydliggöra behov av resurser och bemanning som leder till förbättrad kompetensförsörjning.

*Förslag till insats: Kravet på ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska kompletteras med krav på att ledningssystemet ska vara certifierat av ett ackrediterat certifieringsorgan. En certifierad vårdgivare är en statlig myndighet, region, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet som har ett kvalitetsledningssystem som anpassas till verksamhetens inriktning och omfattning samt identifierar, beskriver och fastställer de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet och som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av hälso- och sjukvårdsförordningen. Vårdgivaren bör kunna styrka detta med ett certifikat. Frågor om certifiering av vårdgivare bör prövas av organ som har ackrediterats för detta ändamål. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om vad som krävs av certifierade vårdgivare i fråga om kunskap, erfarenhet och certifiering.*

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

STHF ifrågasätter att en certifiering av verksamheternas kvalitetsledningssystem skulle lösa de identifierade problemen med kompetensbrist och bristande arbetsmiljö.

STHF befarar också att certifieringsprocessen med ackrediterade certifieringsorgan skulle bli mycket kostsam för vårdgivarna och ta resurser från kärnverksamheten, det vill säga vården. STHF anser att nuvarande författning SOSFS 2011:9 om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete bör kompletteras med krav på att ledningssystemet ska innehålla rutiner för personalens kompetens och kompetensutveckling. STHF anser också att tillsynsmyndigheterna Inspektionen för vård och omsorg och Arbetsmiljöverket tillförs de resurser som krävs för att upprätthålla verksamheternas regel-efterlevnad.

### 5.3 Personal inom hälso- och sjukvården

5.3.1 Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är nödvändigt för en hållbar kompetensförsörjning

*Förslag till insats: Regioner och kommuner bör skapa förutsättningar för och följa verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete, bl.a. genom att utveckla insatser som främjar en god arbetsmiljö*

STHF stödjer förslaget. Tandvården står idag inför utmaningar som påverkar arbetsmiljön för tandhygienister. STHF anser att det är viktigt att sätta fokus på arbetsvillkoren inom tandvården – en fråga som har en direkt inverkan på kompetensförsörjningen, både nu och i framtiden, och inte minst på patienterna. De senaste årens höga arbetsbelastning, under ekonomisk tidspress, har skapat en arbetsmiljö som inte är hållbar och gör att alltför många går ner i arbetstid för att orka. Risken för sjukskrivning har ökat och vi ser även en tendens till flykt från yrket redan efter några år som verksam. För att göra tandvården och tandhygienistyrke attraktivt och hållbart under ett långt yrkesliv krävs medinflytande, tillgång till utvecklingsmöjligheter, karriärvägar, balans mellan arbete och fritid.

5.3.2 Stöd till prioritering av rätt arbetsuppgifter

*Förslag till insats: Regioner och kommuner bör arbeta systematiskt med att stödja medarbetarna till att arbeta med arbetsuppgifter som är prioriterade i relation till sin kompetens.*

STHF ser positivt på förslaget. I tandvården finns Nationella riktlinjer för tandvård. Stöd för styrning och ledning. Där det finns en tydlig riktning mot att stärka och utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i tandvården. Riktlinjerna betonar behovet och betydelsen av samverkan med andra aktörer med målsättning att främja den orala hälsan och därmed också allmän hälsa och livskvalitet hos befolkningen. Flertalet

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

aspekter påverkar för att implementera detta fullt ut. Utifrån detta sammanhang ser STHF stora utmaningar gällande personella resurser och kompetensförsörjning. Det ställs stora krav på verksamhetsledning likväl som på medarbetarna, samverkanspartners och de ekonomiska resurserna. Speciellt utmanande är förutsättningarna att ekonomiskt kunna prioritera hälsofrämjande och förebyggande insatser liksom att kunna upprätthålla stödbehandling för de individer som behöver detta stöd. STHF ser med oro på den utveckling som på många håll idag innebär att just dessa typer av åtgärder nedprioriteras. STHF ser dock positivt på framtiden med en förhoppning om att dessa riktlinjer ska bidra till en god munhälsa med fler tandhygienister på varje klinik och en stor öppenhet för ökad möjlighet till kompetensutveckling för att möta de behov som beskrivs i de nationella riktlinjerna.

### 5.3.3 Användarvänliga digitala verktyg en förutsättning för en effektiv hälso- och sjukvård

*Förslag på insats: Regioner och kommuner bör vidta åtgärder för att säkerställa att digitala verktyg är användarvänliga och effektiva.*

STHF ser positivt på förslaget och bra om även tandvården beaktas.

### 5.3.4 Vårdens medarbetare bör i ökad grad ges möjlighet att delta i fortbildning

*Förslag till insats: Regeringen bör se över möjligheterna till nationell samordning av systematisk och fortlöpande fortbildning för vårdens professioner.*

STHF ser positivt på förslaget. En övergripande samordning, som reglerar krav på fortbildning (ex minimikrav/år inom områden som säkrar vårdkvalitet och patientsäkerhet) men att det bör ske i samråd mellan arbetsgivare och arbetstagare, och att det ger redskap för att planera en årlig strategisk fortbildningsplan.

### 5.3.5 Tid och resurser behöver säkerställas för att möjliggöra fortbildning för personalen

*Förslag till insats: Regioner och kommuner bör skapa förutsättningar för verksamhetschefen att säkerställa tid och resurser för systematisk och kontinuerlig fortbildning och kompetensutveckling för professionerna inom hälso- och sjukvården.*

STHF stödjer förslaget och att tandvården också måste beaktas. STHF vill lyfta bristen på fortbildning i tandhygienistprofessionen och menar att det måste finnas incitament för kompetensutveckling, ett stöd från arbetsgivaren och en löneutveckling som stimulerar den erfarna tandhygienisten till att vidareutbilda sig både vetenskapligt och

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

pedagogiskt. Den höga arbetsbelastningen och ekonomistyrd verksamhet får inte hindra denna utveckling.

5.3.6 Samverkan för att tydliggöra karriärvägar och kompetensstegar som tillvaratar erfarenhet och kompetens

*Förslag till insats: Regioner, kommuner, universitet och högskolor bör öka möjligheterna till kompetensutveckling och karriärvägar för respektive profession.*

STHF stödjer förslaget. Idag råder det kompetensbrist inom tandvården. Tandhygienister saknas i nästan hela Sverige vilket drabbar patienterna och påverkar munhälsan samt i förlängningen allmänhälsan. En karriärväg genom specialisering inom tandhygienistens kompetensområde kan göra yrket mer attraktivt att och främja till att fler att stanna kvar. Det ökar samtidigt arbetsgivarnas förmåga att planera, rekrytera och behålla personal och därmed stärka en framtida kompetensförsörjning i tandvården. Samtidigt bidrar vi än mer till en god munhälsa och jämlik som ger grunden för en god allmän hälsa.

Tandvården uppdrag inom hälso-och sjukvården och inte minst primärvård och omsorg har utvidgats, vilket ställer nya krav på specifika färdigheter och kompetenser. Det är därför angeläget att kunna tillgodose behov av sammanhängande, fördjupade och mer specialiserade kunskaper inom tandhygienistyrket för att hantera komplexa munhälsorelaterade förhållanden med olika insatser riktade till individer eller till populationer i samhället.

Med fördjupade kunskaper och en formell specialistkompetens skulle tandhygienistprofessionen kunna bidra med fler avancerade insatser än idag. Med en formellt reglerad specialisering skulle vi mer effektivt kunna möta de ökade behov och krav som finns inom tandvård, hälso- och sjukvård, social omsorg och i strategiskt folkhälsoarbete. Den specialiserade tandhygienisten kan bidra till ökad vårdkvalitet och patientsäkerhet i dessa verksamheter.

Det är få behöriga tandhygienister med magisterexamen idag. En magisterexamen ger behörighet att arbeta som adjunkt samt forskarutbildning, vilket är en möjlighet genom en specialisering. Det är av stor vikt att säkra lärosätenas kompetenskrav där vi har en brist på disputerade tandhygienister.

5.3.7 Samverkan för fler forskarhandledare genom karriärutvecklingsprogram

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

*Förslag till insats: Regioner, kommuner, universitet och högskolor bör samverka för att stimulera karriärutvecklingsprogram i syfte att öka antalet erfarna forskarhandledare inom regioner och kommuner.*

STHF stödjer förslaget och att tandvården måste beaktas. Samverkan kring att ge förutsättningar till detta är av stor betydelse. Inom tandvården är forskare och därmed forskarhandledare en brist och majoriteten befinner sig på universitet och högskolor. Fler forskarhandledare behövs även inom odontolog och oral hälsa inom regionen

5.3.8 Ta tillvara seniora medarbetares kompetens

*Förslag till insats: Regioner och kommuner bör genomföra insatser i syfte att öka förutsättningarna för att seniora medarbetare ska vilja arbeta kvar i hälso- och sjukvården.*

*STHF stödjer förslaget och att även tandvården bör beaktas.*

5.3.9 Inför strukturerad introduktion och mentorskap av nya medarbetare för att rekrytera och behålla personal.

*Förslag på insats: Regioner och kommuner bör införa introduktions- och mentorskapsprogram för nyutexaminerade professioner i hälso- och sjukvården.*

STHF stödjer förslaget och viktigt att tandvården beaktas.Handledning på klinik under utbildningen och mentorskap för nyexaminerade är två faktorer som på många håll behöver förstärkas ytterligare. Båda nyckelfaktorer för att tidigt visa studenter vad yrket innebär, skapa rätt förväntningar och ge trygghet i början av yrkeslivet. STHF menar att det är viktigt att stimulera till kompetensutveckling genom att tandhygienister ges möjlighet att komplettera en 2-årig grundutbildning samt genomgå handledarutbildning. Dagens nyexaminerade tandhygienister få förutsättningar att utöva och utveckla sin kliniska yrkeskompetens för att kunna bli erfarna och därmed kunna verka som handledare.

5.3.10 Främja rekrytering av underrepresenterat kön

*Förslag till insats: Regioner, kommuner, universitet och högskolor bör genomföra insatser för att främja rekryteringen av underrepresenterat kön till yrken inom hälso- och sjukvård*

STHF ser positivt på förslaget.

5.3.11 Information till ungdomar om yrken i hälso- och sjukvården för att främja rekryteringsmöjligheterna

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

*Förslag till insats: Regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en nationell informationsinsats som visar på värdet och innebörden av olika yrkesroller i hälso- och sjukvården*

STHF stödjer förslaget och tandvården bör beaktas. Viktigt att marknadsföra tandvårdens yrken, visa på utvecklingsmöjligheter, stimulera till kompetensutveckling, tydliggöra tandvårdens kärnområden och villkor för ungdomar och studerande.

## 5.4 Universitetet och högskolors verksamhet

### 5.4.1 Inför VULF-avtal

*Förslag till insats: Regeringen bör säkerställa att VULF-avtal införs för vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar i högskolan.*

Avtal mellan svenska staten, regioner och grundutbildning främjar, enligt utredningen, kvalitet och samarbete. Tandhygienistprofessionen är ett legitimationsyrke, som i likhet med tandläkare lyder under hälso- och sjukvårdslagen samt lyder tandhygienistprogrammen på lärosäten under högskolelagen. För tandläkarutbildningarna nämns det befintliga TUA-avtalet. Det finns inget motsvarande för tandhygienistprogrammen, som i likhet med sjuksköterskeprogrammen också bedriver VFU i landets regioner. Idag upprättas på lokal nivå regionala samverkansavtal mellan regioner och landets sju lärosäten som bedriver tandhygienistprogram. VULF-avtal bör enligt utredningen inrättas i syfte att främja kompetensförsörjningen och säkerställa forskningsmedel för exempelvis den vårdvetenskapliga forskningen.

STHF står bakom förslaget om att *regeringen bör säkerställa att VULF-avtal införs för vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar i högskolan*. Vi anser dock att detta ska inkludera samtliga av tandvårdens legitimationsyrken, dvs även gäller lärosäten där tandhygienistprogram bedrivs.

## 5.5 Utbildning och forskning vid universitet och högskolor

5.5.1 Samordning av utbildningar med få studenter ger utbildningen bättre ekonomisk bärkraft

*Förslag till insats: Regeringen bör tillföra medel för att stimulera universitet och högskolor att samordna vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar med få studenter.*

STHF stödjer förslaget men vill även framlägga utmaning med låg genomströmning på utbildningar med högt söktryck, vilket gäller tandhygienistprogrammen. Orsaken till den allt för låga genomströmningen är inte helt klarlagd, men motsvarar troligen den som

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477



även gäller för många andra utbildningar, exempelvis språkliga utmaningar men också bristande förkunskaper för att klara studier på högskole- och universitetsnivå. Konsekvensen blir därmed även här svårigheter i att nå målen för examina.

#### 5.5.2 Regelverk för antagning till specialistsjuksköterskor

*Förslag till insats: Regeringen bör göra en översyn av regelverket för antagning till specialistsjuksköterskeutbildning*

STHF vill inom ramen för detta förslag även lyfta att det finns utmaningar gällande kurser/program på avancerad nivå även för tandhygienister, av samma skäl som sökande till specialistprogrammen för sjuksköterskor. Även om det inte ännu finns former för specialisering för tandhygienister, ställs samma krav på att utveckla förmågan att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer samt ska ges förutsättningar för verksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete. Tandhygienister beviljas ledighet för studier i ringa grad av arbetsgivaren. Då det råder brist på verkamma tandhygienister blir det sårbart för verksamheten att bevilja ledighet för studier, då det drabbar både kompetens i verksamheten och intäktsbortfall. STHF önskar därför att en översyn av regelverk för antagning även bör gälla andra yrkesområden, såsom vidareutbildning för tandhygienister.

#### 5.5.3 Stöd till ökad genomströmning och kvalitet i den verksamhetsförlagda utbildningen genom evidensbaserade handledarmodeller

*Förslag till insats: Regeringen bör ge stöd till ökad genomströmning inom den verksamhetsförlagda utbildningen genom långsiktig finansiering till projektet med utveckling av webbplatsen [kliniskhandledning.se](http://kliniskhandledning.se), som bör breddas till fler vårdprofessioner än för läkare.*

STHF stödjer förslaget, och vill understryka att detta förslag även bör inkludera professionsutbildningarna inom tandvården, dvs för både tandläkar- och tandhygienistutbildningar.

#### 5.5.4 Kostnadsneutralitet för studenter vid VFU

*Förslag till insats: Universitet och högskolor bör ta fram principer för ersättning för studenters merkostnader i samband med verksamhetsförlagd utbildning i syfte att uppnå kostnadsneutralitet för studenterna.*

STHF ställer sig bakom förslaget om kostnadsneutralitet för studenter vid VFU. STHF önskar dock lyfta att förslaget även bör inkludera studenter inom tandvårdsutbildningar. Tandhygieniststudenter har under sin

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

### Organisationsnummer

802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

utbildning verksamhetsförlagd utbildning på folktandvårdskliniker runt om i landet, vilket betyder att resor till dessa kliniker kan innebära långa avstånd från både hem och utbildningsort. STHF menar att tandvården och dess professionsutbildningar ofta glöms bort i frågor som berör hälso- och sjukvård, varför detta förslag om merkostnader för VFU-resor, även bör beaktas tandvården.

5.5.5 Enhetlighet behövs kring vilka kliniska färdigheter en student bör ha  
*Förslag till insats: Universitet och högskolor bör enas om de kliniska moment som en student inom en viss hälso- och sjukvårdsutbildning ska kunna genomföra efter genomgången utbildning, oberoende av vilket lärosäte som utfärdar examen.*

STHF håller med om förslaget kring att enhetlighet behövs gällande kliniska färdigheter. Som tillägg till detta, kan STHF informera om att av de sju tandhygienistutbildningarna som finns i landet, samverkar tre lärosäten (Karlstads universitet, Hälsohögskolan i Jönköping och Högskolan i Kristianstad) sedan 2011 utifrån en motsvarande Nationell klinisk slutexamination som beskrivs från sjuksköterskeprogrammet. Just nu pågår även planering kring att utveckla en nationell modell enligt EPA där samverkan erbjuds samtliga av de sju lärosätena.

## 5.6 Professorer och andra lärare vid universitet och högskolor

5.6.1 Förenade anställningar för fler yrkesgrupper  
*Förslag till insats: Universitet och högskolor, regioner och kommuner bör i större utsträckning inrätta förenade anställningar även för andra yrkesgrupper än specialistutbildade läkare och tandläkare.*

STHF stöder förslaget om förenade anställningar för fler yrkesgrupper. Inom tandhygienistprofessionen finns möjlighet att vidareutbilda sig, både magisterexamen och vidare till doktorsexamen. En verksam tandhygienist kan därmed besitta kompetens som krävs för att vara behörig som lärare på universitet och högskolor. De flesta befintliga (dock alltför få) med en högre utbildning och meriter (magister-, eller doktorsexamen, docent, professor) är dock anställda på universitet. STHF uppmuntrar verksamma tandhygienister till vidareutbildning, och ser därför en stor potential till möjligheten med förenade anställningar, vilket skulle gagna både utbildning, forskning och tandvårdens verksamhet.

5.6.2 Förenade anställningar även för biträdande lektorer  
*Förslag till insats: Regeringen bör säkerställa att även biträdande lektorer omfattas av bestämmelserna om förenad anställning*

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr  
**Organisationsnummer**  
802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477

STHF stöder även detta förslag. Förslaget skulle gynna verksamma tandhygienister som vill utvecklas i sin karriär. Även på lärosäten som bedriver tandhygienistutbildning råder utmaningar gällande framtida kompetensförsörjning, där detta förslag skulle kunna tillgodose dess långsiktiga behov av kompetenta medarbetare som bidrar till verksamhetens kvalitet och framtida konkurrenskraft.

5.6.3 Satsning på forskarskolor där forskningen är underdimensionerad  
*Förslag till insats: Regeringen bör säkerställa en långsiktig finansiering av forskarskolor med inriktningar mot särskilda områden där få har akademisk meritering och forskningen är underdimensionerad.*

STHF stöder starkt förslaget på forskarskolor, där vi ser att tandvårdens områden, odontologi och oral hälsa/oral hälsovetenskap, är områden som är underdimensionerade idag. Oral hälsa/oral hälsovetenskap är det forskningsområdet som tandhygienister idag kan få en doktorsexamen inom. Även närliggande områden såsom odontologi, folkhälsovetenskap och vårdvetenskap, är områden som tandhygienister har/kan avlägga en doktorsexamen inom. Sedan 1999, har 47 tandhygienister disputerat varav ca 27 är verksamma idag, främst inom akademien men även utanför. Av dessa är fem professorer och fyra docenter. I dagsläget är det ett tiotal som är doktorander. Traditionen är hittills en sen forskarkarriär, en yngre generation är på ingång men få. Även om forskningskompetens inom odontologi finns på de odontologiska fakulteterna (även där finns motsvarande utmaningar), är möjlighet till forskarutbildning i området begränsat. Vi ser därför möjligheten till forskarskolor i samverkan som möjlighet att stärka framtida kompetensförsörjning av forskare inom tandvårdens område, både som akademisk meritering och för tillväxt av lärare.

För Sveriges tandhygienistförening

Fouzieh Eliassy, Ordförande

---

## Sveriges Tandhygienistförening, STHF

### Postadress

c/o SRAT  
Box 1419  
111 84 STOCKHOLM

### Besöksadress

Oxtorgsgatan 9-11, 5 tr

### Organisationsnummer

802008-9812

### Telefon

08-442 44 60

### E-post

[info@tandhygienistforening.se](mailto:info@tandhygienistforening.se)

### Hemsida

[www.tandhygienistforening.se](http://www.tandhygienistforening.se)

### Bankgiro

5845-1477